

Hallituksen esitys Eduskunnalle eräiksi tuloveroperusteita koskeviksi muutoksiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia, verontilityslakia ja eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan otettavaksi käyttöön uusi valtionverotuksen ansiotulovähennys, jolla olisi tarkoitus toteuttaa vuodesta 2006 alkaen sellaiset ansiotuloverotuksen kevennykset, jotka tähän saakka on toteutettu kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä kasvattamalla. Kevennyksistä aiheutuva verotulojen menetys siirtyisi kunnilta valtiolle, jolloin valtion ja kuntien välille ei tältä osin enää syntyisi kompensointitarvetta. Vähennys tehtäisiin ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta. Siltä osin kuin ansiotulovähennyksen määrä olisi suurempi kuin ansiotulosta valtiolle suoritettavan tuloveron määrä, erotusta vastaava määrä luettaisiin verovelvollisen hyväksi soveltaen ennakon käyttämistä koskevia säännöksiä. Ennakon tapaan verovelvollisen hyväksi luettu määrä vähennettäisiin valtiolle tilitettävien verojen osuudesta verontilityslain mukaisia maksuunpanosuhteita laskettaessa.

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärä ehdotetaan kaksinkertaistettavaksi 1 150 eurosta 2 300 euroon siltä osin kuin kyse olisi tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä. Jos kotitalous olisi samasta työstä samaan aikaan saanut työnantajan matalapalkkatukea, kotitalousvähennystä ei myönnettäisi. Lisäksi kotitalousvähennyksen myöntämistä koskevaa säännöstä muutettaisiin siten,

että lainkohdassa luetellut tuet estäisivät kotitalousvähennyksen myöntämisen ainoastaan silloin, kun lainkohdassa tarkoitettu tuki on myönnetty kotitaloudelle välittömästi samaa työsuoritusta varten.

Pienten luovutusten luovutusvoiton verotusta koskevaa tuloverolain säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi.

Työnantajan työntekijälleen antama joukkoliikenteen henkilökohtainen matkalippu asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten ehdotetaan arvostettavaksi 75 prosenttiin lipun käyvästä arvosta.

Sosiaalihuollon asiakkaalle työtoiminnasta maksettavan verovapaan toiminta-avustuksen yläraja ehdotetaan korotettavaksi 9 eurosta 12 euroon.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan tehtäväksi budjettitekninen tarkistus merityötulosta toimitetun maksuvapautetun ennakonpidätyksen käsittelyyn verontilityslain mukaisissa tilityksissä.

Esitys liittyy vuoden 2006 talousarvioesitykseen.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2006 alusta. Tuloverolain ja verontilityslain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa. Eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta annetun lain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2005 marraskuussa 2006 tehtävässä kuukausitilityksessä.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
PERUSTELUT	3
1. Nykytila.....	3
1.1. Verotuksen keventäminen.....	3
1.2. Kotitalousvähennys.....	4
1.3. Merityötulosta maksuvapautetun ennakonpidätyksen käsittely verontilityslain mukaisessa tilityksessä.....	5
1.4. Luovutusvoiton verotusta koskeva säännös	5
1.5. Työntekijälle luontoisetuna annettu matkalippu	6
1.6. Sosiaalihuollon asiakkaalle maksettava toiminta-avustus	6
2. Ehdotetut muutokset	7
2.1. Valtionverotuksen ansiotulovähennys	7
2.2. Kotitalousvähennyksen laajentaminen	8
2.3. Merityötulosta maksuvapautetun ennakonpidätyksen käsittely verontilityslain mukaisessa tilityksessä.....	9
2.4. Luovutusvoiton verotusta koskevan säännöksen täsmentäminen.....	9
2.5. Työsuhdematkalippu	10
2.6. Verovapaan toiminta-avustuksen ylärajan korottaminen	11
3. Esityksen vaikutukset	11
4. Asian valmistelu	13
5. Riippuvuus muista esityksistä.....	13
6. Voimaantulo	13
LAKIEHDOTUKSET	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
Laki tuloverolain muuttamisesta.....	14
Laki verontilityslain 10 §:n muuttamisesta	16
Laki eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta	17
LIITE	18
RINNAKKAISTEKSTIT	18
Laki tuloverolain muuttamisesta.....	18
Laki eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta	22

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Verotuksen keventäminen

Ansiotulojen verotusta on hallituskaudella kevennetty 1 400 miljoonalla eurolla. Hallitusohjelman mukaisesti tuloverokevennykset on suunnattu työn verotukseen, ja kevennyksiä on painotettu pieni- ja keskituloisille. Työn verotuksen keventäminen parantaa työllisyyttä lisäämällä työn tarjontaa ja kysyntää. Keventämällä työn verotusta pyritään myös siihen, että työn vastaanottaminen on aina kannattavaa yhteiskunnan tukien varassa elämiseen verrattuna.

Ansiotulosta suoritetaan valtiolle tuloveroa progressiivisen tuloveroasteikon mukaan, joka vahvistetaan lailla vuosittain. Valtionverotuksen progressiivista tuloveroasteikkoa on viime vuosina lievennetty osana toteutettuja ansiotulojen verotuksen kevennyksiä. Progressiivisen tuloveroasteikon 12 000 euron alarajan ja palkkatulosta viran puolesta tehtävien vähennysten vuoksi alle 13 200 euron palkkatuloista ei tule maksettavaksi valtiolle tuloveroa lainkaan. Näin ollen edellä mainittua 13 200 euron alarajaa pienituloisemmat palkansaajat eivät hyödy valtion tuloveroasteikon lievennyksistä.

Kunnallisveroa maksetaan kunnan vuosittain määräämän suhteellisen verokannan mukaan. Kunnallisverotuksen piiriin kuuluvat myös kaikkein pienituloisimmat palkansaajat, mutta kunnallisverotuksen perusvähennyksen ja muiden viran puolesta palkkatulosta tehtävien vähennysten vuoksi kunnallisveroa maksetaan käytännössä noin 2 200 euron ylittävistä vuosituloista. Pienituloisten palkan- ja yritystulonsaajien ansiotulojen verotuksen keventämiseksi luotiin 1990-luvun alussa kunnallisverotuksen ansiotulovähennys, joka vähennetään kunnallisverotuksessa verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta. Vähennys lasketaan verovelvollisen ansaitsemien veronalaisten palkkatulojen, muusta toiselle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona verotettavan osingon, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-

osuuden perusteella. Näin ollen kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen on tarkoitus keventää nimenomaan työhön kohdistuvaa verotusta.

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen ansiosta työn verotukseen kohdistuvia veronkevennyksiä voidaan kohdentaa joustavasti eri tulotasolle. Vähennyksen avulla veronkevennykset on voitu kohdistaa pieni- ja keskituloisille palkansaajille. Vähennys on kuitenkin laajentunut koskemaan myös hyvätuoloisia, kun ansiotulojen verotuksen kevennykset on toteutettu osittain valtionverotuksen progressiivista tuloveroasteikkoa lieventämällä ja osittain kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä kasvattamalla.

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennys on 49 prosenttia edellä mainittujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta tulojen 7 230 euron määrään saakka ja sen ylittävältä osalta 26 prosenttia. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 3 850 euroa. Verovelvollisen puhtaasta ansiotulon ylittäessä 14 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 4 prosentilla puhtaasta ansiotulon 14 000 euroa ylittävältä osalta. Nykyisin vähennys ulottuu runsaan 110 000 euron tulotasolle saakka.

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä kasvattamalla toteutettavat veronkevennykset tehdään kunnallisverotuksessa, jolloin ongelmaiseksi muodostuu se, että kuntien verotulot laskevat. Kunnallisveron ohella myös kirkollisvero ja Kansaneläkelaitokselle maksettava sairausvakuutusmaksu määrätään kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella. Kunnallisverotuksessa tehtävä ansiotulovähennys on siten alentanut myös kirkollisveron ja sairausvakuutusmaksun tuottoja.

Kuntien rahoituksen riittävyyden turvaamiseksi kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä kasvattamalla toteutetut veronkevennykset on vuosittain otettu huomioon kuntien ja valtion välisessä kuntien rahoitusasemaa koskevassa tarkastelussa. Vuodesta 2004 alkaen ansiotulovähennyksen korotuksista aiheutuneet verotulomenetykset on kompensoitu kunnille täysimääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta.

Kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset jakautuvat kuntien ja valtion

kesken laissa säädettyjen prosentiosuuksien mukaisesti. Veronkevennyksistä johtuvat kuntien verotulojen menetykset on korvattu korottamalla valtion osuutta kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista. Kun kunnalle maksettavan valtionosuuden määrä riippuu kunnan asukkaiden lukumäärästä, valtionosuusprosentin korotuksen ja kunnan omarahoitussuuden alentamisen kautta kompensatio voidaan määrittää asukasta kohti halutun suuruiseksi. Kompensaation on katsottu kohdistuvan suhteellisen hyvällä tarkkuudella kuntien verotulojen alenemista vastaavasti.

Sekä kuntajärjestöt että yksittäiset kunnat ovat kuitenkin vuosien mittaan esittäneet kritiikkiä kompensaation riittävydestä ja osu- vuudesta. Viime vuosina omaksuttu kompen- sointimenettelykään ei ole lieventänyt var- sinkaan yksittäisten kuntien kriittistä suhtau- tumista. Yhtenä ongelmana on lisäksi nähty se, että kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä kasvattamalla puututaan kuntien itse- määräämisoikeuteen kuuluviin verotuloihin.

Tulopoliittiseen sopimukseen vuosille 2005—2007 liittyen hallitus on kannanotos- saan 30 päivänä marraskuuta 2004 ilmoitta- nut antavansa esitykset tuloverotuksen ke- ventämisestä yhteensä 1 700 miljoonalla eu- rolla vuosina 2005—2007. Näiden kolmen vuoden veronkevennyksen on tarkoitus muo- dostaa kokonaisuus, jonka yhteydessä pois- tettaisiin yksi tuloluokka valtion progressiivi- sesta tuloveroasteikosta. Kannanoton mukaan samalla on tarkoitus vuonna 2006 ottaa käyt- töön uusi valtionverotuksen ansiotulovähennys siten, että kevennyksistä seuraavat vero- tuottomenetykset kohdistuisivat valtion rasi- tukseksi.

1.2. Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä säädetään tuloverolain (1535/1992) 127 a §:n 1 momentissa. Lainkohdan mukaan kotitalousvähennykseen oikeuttaa verovel- vollisen käyttämässä asunnossa tai vapaa- ajan asunnossa tehty tavanomainen kotitalo- us-, hoiva- ja hoitotyö sekä asunnon ja va- paa-ajan asunnon kunnossapito- tai peruspa- rannustyö. Vuoden 2005 alusta myös van- hempien ja isovanhempien kotona tehdyt työsuoritukset oikeuttavat vähennykseen.

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärä on 1 150 euroa vuodessa 100 euron omavastuun ylittävstä määrästä. Jos työ tehdään palkka- työnä työsuhteessa, vähennyksen perusteena ovat pakolliset sosiaalivakuutusmaksut, joi- den lisäksi vähennykseen oikeuttaa 30 pro- senttia työntekijälle maksetusta palkasta. Jos työ teetetään yrityksellä, vähennys on 60 prosenttia yritykselle maksetuista työkorva- uksista. Molemmat puoliset voivat tehdä vä- hennyksen erikseen.

Lähtökohtana yhteiskunnan tukijärjestel- missä on se, ettei samaa työsuoritusta varten makseta useita erilaisia tukia päällekkäin. Tuloverolain 127 a §:n 3 momentin mukaan kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos sa- masta työstä on jo saanut omaishoidon tukea, kunnan myöntämän sosiaali- ja terveyden- huollon palvelusetelin, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa (1128/1996) tarkoitettua tukea, työllistämis- tukea tai työnantajalle maksettavaa työmark- kinatukea. Vähennystä asunnon korjaustyön perusteella ei myönnetä, jos asunnon korja- ukseen on myönnetty valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustus- ta.

Laissa säädetty muu tuki estää kotitalous- vähennyksen myöntämisen silloin, kun tuen saajana on välittömästi vähennystä vaativa verovelvollinen tai tämän puoliso. Kotitalo- usvähennystä ei voida myöntää myöskään silloin, kun tuen saajana on yritys, jos tukeen oikeutetun yrityksen työntekijä suorittaa koti- talouden hankkiman palvelun. Ongelmaksi onkin osoittautunut se, että kotitalousvähennystä vaativa verovelvollinen tietää näissä tapauksissa vain harvoin, kohdistuuko sa- maan työsuoritukseen muuta tukea. Yrityk- sen pitäisi antaa vähennystä vaativalle verovelvolliselle selvitys, josta mahdolliset muut tuet käyvät ilmi. Käytännössä palveluja osta- valla verovelvollisella on harvoin tietoa siitä, onko palveluja tarjoava yritys saanut kotita- lousvähennykseen oikeuttavaa työtä tekevän työntekijän työllistämiseen tukea. Lisäksi näissä tilanteissa tukien päällekkäisyyttä on vaikea valvoa, ja onkin hyvin sattumanva- raista, missä määrin tilanteet tulevat esille.

Tämän vuoden helmikuussa valmistui työ- ministeriön ja valtiovarainministeriön teet- tämä tutkimus, jonka tavoitteena oli muun muassa selvittää kotitalousvähennyksen pii-

riin kuuluvien palvelualojen työllistämismahdollisuuksia, arvioida kotitalousvähen-nyksen vaikutuksia sekä selvittää miten palvelu-alojen työpaikkoja voitaisiin kysyntälähtöisesti lisätä ja tukea näiden alojen työllisyyttä (Kari Niilola, Mikko Valtakari, Ilkka Kuosa: Kysyntälähtöinen työllistäminen ja kotitalousvähen-nyks, Työpoliittinen tutkimus 266, Työministeriö, Helsinki 2005). Tutkimuksen mukaan kotitalousvähen-nyks on osoitautunut työllisyyttä tukevaksi ja kasvavaksi järjestelmäksi. Se on myös omiaan vähentämään kotitalouksissa tehtävää harmaata työtä.

Tutkimuksen perusteella vähennystä käytettiin selvästi eniten remontointipalveluihin ja vähiten hoiva- ja hoitopalveluihin. Remonttipalvelujen osuus oli euromääräisistä ostoista noin 87 prosenttia, siivouspalveluiden noin 8 prosenttia, piha- ja puutarhatyön runsaat 2 prosenttia sekä hoivapalvelujen ja lastenhoidon puolitoista prosenttia. Muiden palveluiden osuus ostoista oli vähäinen.

Tutkimukseen liittyvän kotitalouskyselyn mukaan 57 prosenttia kotitalouksista olisi teettänyt remontin ilman vähennystäkin. Siivoustyön olisi ilman vähennystä teettänyt ainoastaan 21 prosenttia kotitalouksista. Kotitalouskyselyn mukaan kaikkiaan 51 prosenttia kotitalouksista olisi hankkinut palveluja, vaikka kotitalousvähen-nyks ei olisi ollut käytettävissä.

Tutkimuksen yhteydessä tehtyjen yritys-haastattelujen ja työvoimaviranomaisten haastattelujen mukaan pätevät rakennusmiehet ovat työllistettyjä, eikä kotitalousvähen-nyks tältä osin johda työllisyyden kasvuun. Remontointityössä seurauksena saattaa olla se, ettei kysynnän kasvu johda työllisyyden kasvuun, vaan kysynnän kasvu vaikuttaa suoraan hintatasoon ja alan työntekijöiden palkkojen nousuun.

Kotitalousvähen-nyksä käyttäen ostettujen palvelujen arvon perusteella arvioitu laskennallinen työllisyysvaikutus vuonna 2003 oli edellä mainitun tutkimuksen mukaan arviolta 5 400—6 700 henkilötyövuotta. Tutkimukseen liittyvän kotitalouskyselyn mukaan noin puolet kotitalouksista olisi kuitenkin teettänyt vastaavat työt ulkopuolisella ilman verovähennystäkin. Näin ollen merkittävä osa laskennallisista työpaikoista säilyisi, vaikka kotitalousvähen-nyks poistettaisiin. Kun otetaan

huomioon, että noin puolet työstä suoritettaisiin ilman vähennystäkin, vähennyksellä voidaan arvioida katettavan tosiasiallisesti 2 800—3 500 henkilötyövuotta.

Kotitalousvähen-nyksen suosio on kasvanut vuosittain nopeasti. Vuonna 2002 vähennystä käytti noin 89 500 verovelvollista, ja vähennysten kustannukset olivat 42,5 miljoonaa euroa. Vuonna 2003 vähennystä käytti noin 123 800 verovelvollista, ja vähennysten kustannukset olivat 91,2 miljoonaa euroa. Arvion mukaan vuonna 2004 vähennysten kustannukset ylittävät reilusti 100 miljoonan euron rajan.

1.3. Merityötulosta maksuvapautetun ennakonpidätyksen käsittely verontilityslain mukaisessa tilityksessä

Vuoden 2005 alusta tuli voimaan eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta annettu laki (625/2004). Lain mukaan ulkomaanliikenteessä olevalla matkustaja-aluksella liikennöintiä harjoittavalle suomalaiselle työnantajalle myönnetään valtion varoista tukea aluksella työskentelevien merityötulosta menevän tuloveron perusteella. Tuki myönnetään vapauttamalla työnantaja velvollisuudesta suorittaa verohallinnolle merimiehelle maksetusta palkasta toimitetut ennakonpidätykset. Tuki ohjautuu verontilitysjärjestelmän kautta siten, että valtion talousarvioon otetaan määräraha, joka siirretään tilitettävään kertymään verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävän kuukausitilityksen yhteydessä jaettavaksi muille veronsaajille kuin valtiolle. Valtion osuus maksuvapautetusta ennakonpidätyksestä vähennetään valtion maksuunpano-osuudesta.

1.4. Luovutusvoiton verotusta koskeva säännös

Tuloverolain 48 §:n 6 momentin mukaan luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saama omaisuuden luovutusvoitto ei ole veronalais- ta tuloa, jos verovuonna luovutetun muun kuin pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoi- tetun omaisuuden yhteenlasketut luovutus- hinnat ovat enintään 1 000 euroa. Vastaavasti tuloverolain 50 §:n 2 momentin mukaan vä- hennyskelpoisena luovutustappiona ei pidetä

48 §:n 6 momentissa tarkoitetuista luovutuksista aiheutunutta tappiota, jos verovuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut hankintamenot ovat enintään 1 000 euroa. Säännös on lisätty tuloverolakiin tuloverolain muuttamisesta annetulla lailla 728/2004, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 toimitettavassa verotuksessa. Lainmuutoksella yksinkertaistettiin verotusta vapauttamalla verosta verovelvolliselle ja verohallinnolle usein runsaasti selvitystyötä aiheuttavat, mutta fiskaalisesti suhteellisen vähämerkitykselliset arvopapereiden, sijoitusrahasto-osuuksien ja muun sellaisen omaisuuden vähäiset luovutukset.

1.5. Työntekijälle luontoisetuna annettu matkalippu

Tuloverolain 64 §:n mukaan työnantajan työntekijälleen antama luontoisetu on veronalaista ansiotulua. Etu arvioidaan käypään arvoon sen mukaan kuin Verohallitus vuosittain tarkemmin määrää. Jos työnantaja antaa työntekijälleen joukkoliikenteen matkalipun asunnon ja työpaikan välisiä matkoja varten, lipun käyvän arvon mukainen määrä katsotaan työntekijän veronalaiseksi tuloksi.

Tuloverolain 93 §:n nojalla työntekijä saa vähentää asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset halvimmän kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuina. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 4 700 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 500 euron omavastuuosuuden. Jos työnantaja hankkii työntekijälle joukkoliikenteen matkalipun asunnon ja työpaikan välisiä matkoja varten, työntekijä saa verotuksessaan vähentää hänelle tuloksi luetun määrän.

Hallitusohjelman mukaan työmatkaliikennettä ohjataan joukkoliikenteen käyttöön sekä selvitetään työsuhdelipun verotusarvon alentamisen mahdollisuuksia. Työsuhdematkalipun käyttöönoton mahdollisuuksia on selvittänyt 2 päivänä syyskuuta 2004 mietintönsä antanut liikenne- ja viestintäministeriön asettama Joukkoliikenne nousuun -työryhmä sekä 2 päivänä kesäkuuta 2005 mietintönsä antanut liikenne- ja viestintäministeriön asettama joukkoliikennetyöryhmä.

Joukkoliikenne nousuun - työryhmä on ehdottanut työsuhdematkalipun käyttöönot-

tamista. Työryhmän ehdotuksen mukaan työntekijä maksaisi työsuhdematkalipun hinnasta 75 prosenttia ja työnantaja 25 prosenttia. Työsuhdematkalipun arvosta 25 prosenttia katsottaisiin verovapaaksi luontoiseduksi. Työnantaja hankkisi lipun ja antaisi sen työntekijälleen. Matkalipun aliarvostamisella verotuksessa pyrittäisiin kannustamaan oman auton käyttäjiä siirtymään julkisen liikenteen käyttäjiksi. Joukkoliikenteen osuuden kasvu työmatkaliikenteessä saisi aikaan monia positiivisia yhteiskuntataloudellisia vaikutuksia, kuten säästöjä onnettomuuskustannuksissa, päästöissä ja matka-ajassa.

1.6. Sosiaalihuollon asiakkaalle maksettava toiminta-avustus

Mielenterveyslain (1116/1990), kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977), päihdehuoltolain (41/1986) sekä sosiaalihuoltolain (1982/710) mukaan kunnan on huolehdittava näissä laeissa tarkoitetuista palveluista ja hoidoista. Eräänä palvelu- ja hoitomuotona käytetään työtoimintaa, koska työnteko tukee hoidettavan hoitoa, kuntoutumista tai yhteiskuntaan sopeutumista. Hoidettavalle maksetaan tästä toiminnasta avustuksia, jotka nimellisesti perustuvat hoidettavan tai vajaakuntoisen tekemään työhön.

Ennen vuotta 1997 näiden hoidollisten avustusten käsittely oli verotuksessa epäyhtenäistä. Vuoden 1997 alusta voimaan tulleella tuloverolain muutoksella säädettiin verovapaaksi tuloksi kunnan, muun sosiaali- tai terveydenhuoltoa harjoittavan julkisyhteisön taikka yleishyödyllisen yhteisön kehitysvammaiselle, mielenterveyspotilaalle, päihdehuollon asiakkaalle tai muulle sosiaalihuollon asiakkaalle järjestetystä työ- tai päivätoiminnasta maksettu keskimäärin päivää kohden laskettu enintään 50 markan suuruisen toiminta- tai muun niminen avustus, jolla tuetaan asiakkaan hoitoa, kuntoutumista ja yhteiskuntaan sopeutumista.

Erilaisten sosiaalietuuksienkin lähtökohtana on veronalaisuus mutta sellaisten vähäisten suoritusten katsominen veronalaiseksi tuloksi, joiden maksamisen tarkoituksena on tukea hoitoa, kuntoutusta tai yhteiskuntaan sopeutumista, ei ole hoidon kannalta tarkoituksenmukaista. Korvauksen vähäinen taloudellinen merkitys huomioon ottaen ve-

ronalaisuuden katsottiin aiheuttavan suhteetoman paljon työtä ja ongelmia sekä korvauksen maksajalle että saajalle samoin kuin verohallinnolle.

Alun perin verovapaan toiminta-avustuksen yläraja oli 50 markkaa päivää kohden. Vuoden 2002 alusta yläraja on ollut 9 euroa.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Valtionverotuksen ansiotulovähennys

Esityksessä ehdotetaan otettavaksi käyttöön uusi ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tehtävä valtionverotuksen ansiotulovähennys. Asiasta säädettäisiin tuloverolakiin uudelleen otettavassa 125 §:ssä. Vähennyksen avulla työn verotukseen kohdistuvia veronkevennyksiä voitaisiin jatkossa toteuttaa siten, että verotuottomenetykset tulisivat valtion rasitukseksi.

Vähennys laskettaisiin verovelvollisen ansaitsemien veronalaisten palkkatulojen, muusta toiselle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona verotettavan osingon, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-osuuden perusteella. Vähennys laskettaisiin siten samojen tulojen perusteella kuin voimassaoleva kunnallisverotuksen ansiotulovähennys. Esityksessä ei ehdoteta muutoksia voimassaolevaan kunnallisverotuksen ansiotulovähennykseen, vaan se myönnettäisiin jatkossakin nykyisin perustein.

Koska valtionverotuksen ansiotulovähennys olisi osa verotuksen tasoa koskevaa ratkaisua ja vähennyksellä toteutettaisiin veronkevennykset alimmilla tulotasoilla siltä osin kuin niitä ei voida tulojen vähäisyyden vuoksi toteuttaa valtion tuloveroasteikolla, olisi perusteltua, että valtionverotuksen ansiotulovähennys tehtäisiin ennen muita verosta tehtäviä vähennyksiä. Ehdotettu vähennysjärjestys merkitsisi sitä, että vähennyksen alentaessa ansiotulosta valtiolle maksettavien verojen määrää, sellaiset verosta tehtävät vähennykset, jotka tehdään ensisijaisesti valtionveroista ja toissijaisesti muille veronsaajille maksettavista veroista, siirtyisivät joissain tapa-

uksissa osittain tai kokonaan muille veronsaajille maksettavista veroista tehtäväksi. Vaikutus näiden verojen tuottoon jäisi kuitenkin vähäiseksi. Ratkaisu olisi verovelvollisen edun mukainen, sillä tällöin verovelvolliselle ei syntyisi oikeudenmenetyksiä vähennysjärjestyksen vuoksi. Esimerkiksi alijäämähyvitys tulisi suoritettavaksi vasta valtionverotuksen ansiotulovähennyksen jälkeen, ja verovelvollinen voisi saada hyväksyen tappion, jos ansiotulosta maksettavat verot eivät riittäisi ansiotulovähennyksen tekemisen jälkeen alijäämähyvitykseen. Tappio jäisi vahvistamatta, jos vähennysjärjestys olisi toinen ja verovelvollisen verot riittäisivät alijäämähyvityksen tekemiseen, mutta eivät valtionverotuksen ansiotulovähennykseen.

Jos vähennyksen määrä olisi suurempi kuin ansiotulosta valtiolle suoritettavan tuloveron määrä ennen verosta tehtäviä vähennyksiä, vähennyksen ja tuloveron erotusta vastaava määrä luettaisiin verovelvollisen hyväksi soveltaen verovelvolliselta ennakoperintälain (1118/1996) mukaan pidätetyn ennakon käyttämistä koskevia verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) säännöksiä. Erotusta vastaava määrä luettaisiin siten verovelvollisen hyväksi samalla tavalla kuin ennakonpidätyksen alaisten tulojen perusteella pidätetty ennako käytetään verovelvolliselle määrättyjen verojen ja maksujen suoritukseksi. Ennakon tapaan verovelvollisen hyväksi luettu määrä pienentäisi tällöin verovelvollisen omaa maksurasitusta. Valtiolle suoritettavan tuloveron ylittävällä määrällä ei olisi vaikutusta kunnallisveron, kirkollisveron ja sairausvakuutusmaksun määräämiseen, vaan ne laskettaisiin normaaliin tapaan.

Ennakon tapaan verovelvollisen hyväksi luettava määrä voisi olla enintään verovelvolliselle määrätyn kunnallisveron, kirkollisveron ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun yhteismäärän suuruinen. Valtionverotuksen ansiotulovähennyksen enimmäismäärä voisi siten olla enintään ansiotulosta valtiolle suoritettavan tuloveron määrä ennen verosta tehtäviä vähennyksiä lisättynä verovelvolliselle määrätyn kunnallisveron, kirkollisveron ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun yhteismäärällä. Näin ollen valtionverotuksen ansiotulovähennyksen perusteella verovelvollisen hyväksi luettavaa määrää ei voisi tulla palautettavaksi. Jos verovelvollis-

sen ennakkoverojen ja ennakon tapaan verovelvollisen hyväksi luettavan ansiotulovähennyksen määrä ylittäisi verovelvolliselle maksuunpantujen verojen määrän, verovelvollinen saisi tavalliseen tapaan ennakonpalautusta.

Ennakon tapaan verovelvollisen hyväksi luettava määrä tulisi yksin valtion rasitukseksi, sillä hyväksi luettava määrä otettaisiin huomioon verotulojen tilityksissä. Luonnollisten henkilöiden maksamat valtion tuloverot, kunnallisverot, kirkollisverot ja sairausvakuutusmaksut tilitetään veronsaajille verontilityslain (532/1998) mukaan. Veronsaajia ovat valtio, kunnat, seurakunnat ja Kansaneläkelaitos. Eri veronsaajien osuudet perustuvat maksuunpanosuhteisiin, jotka laskeetaan kultakin verovuodelta säännönmukaisen verotuksen päätyttyä lopullisten verojen perusteella. Verot tilitetään kullekin veronsaajalle maksuunpanosuhteiden mukaisten suhteellisten osuuksien perusteella. Maksuunpanosuhteita laskettaessa valtion verojen osuudesta vähennettäisiin verovelvolliselle ennakon tapaan hyväksi luettu määrä, jolloin hyväksi luettu määrä sisältyisi veronsaajien maksuunpanosuhteisiin rasittaen valtion osuutta. Verovelvolliselle hyväksi luettu määrä ei siten vaikuttaisi muiden veronsaajien verotuloihin.

Toteutettaviin ansiotulojen veronkevennyksiin ei enää jatkossa liittyisi kompensointitarvetta kunnille. Kun kirkollisvero ja Kansaneläkelaitokselle maksettava sairausvakuutusmaksu määrätään kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella, veronkevennykset tulisivat myös näiltä osin valtion rasitukseksi. Tulevina vuosina tehtävät veronkevennykset eivät siten vaikuttaisi myöskään kirkollisveron eikä sairausvakuutusmaksun määrään.

Vähennys muistuttaisi rakenteeltaan kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä. Vähennys kuitenkin tehtäisiin verosta eikä tulosta, kuten kunnallisverotuksen ansiotulovähennys. Valtionverotuksen ansiotulovähennys ei myöskään kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä vastaavasti ulottuisi 110 000 euron tulotasolle saakka, vaan vähennys kohdentuisi selvemmin pieni- ja keskituloisille. Keskitulotason ylittävälle verovelvollisille kevennykset toteutettaisiin tuloveroasteikkoa lieventämällä. Tämän vuoksi tämän

esityksen kanssa samaan aikaan annetussa hallituksen esityksessä vuoden 2006 tuloveroasteikkolaiksi ehdotetaan, että tuloveroasteikon neljättä marginaaliveroprosenttia alennettaisiin puoli prosenttiyksikköä tulopoliittisen ratkaisun yhteydessä ilmoitettua enemmän. Muutokset eivät vaikuttaisi vuoden 2006 ansiotulojen verokevennyksen kokonaismäärään, ja vaikutukset sen kohdentumiseen tulotasoin olisivat enimmilläänkin vähäiset eli veroasteessa noin 0,1 prosenttiyksikköä.

Valtionverotuksen ansiotulovähennyksen määrä olisi 1,5 prosenttia edellä mainitun ansiotulon 2 500 euroa ylittävältä osalta, ja vähennyksen enimmäismäärä olisi 157 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenesi 0,45 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta.

2.2. Kotitalousvähennyksen laajentaminen

Esityksessä ehdotetaan tuloverolain 127 a §:ssä säädettyä kotitalousvähennyksen enimmäismäärää korotettavaksi tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta. Tältä osin vähennyksen enimmäismäärä kaksinkertaistettaisiin nykyisestä 1 150 eurosta 2 300 euroon. Perusparannus- ja kunnossapitotyön osalta enimmäismäärää ei muutettaisi. Kotitalousvähennyksen painopistettä pyrittäisiin näin siirtämään kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön suuntaan.

Muutos toteutettaisiin siten, että kotitalousvähennyksen enimmäismäärä korotettaisiin 2 300 euroon mutta enimmäismäärään voisi sisältyä vähennystä remontointityöstä enintään 1 150 euroa. Verovelvollinen voisi esimerkiksi vähentää remontointityön perusteella kotitalousvähennystä 1 150 euroa ja tällöin lisäksi tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä enintään 1 150 euroa, jolloin 2 300 euron enimmäismäärä täyttyisi. Jos verovelvollinen ei olisi lainkaan hankkinut remontointityötä, tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä voisi saada koko 2 300 euron vähennyksen.

Kotitalousvähennystä myönnettäessä olisi siten vastaisuudessa eroteltava, onko kyse tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön perusteella myönnettävästä vähennyksestä

vai perusparannus- ja kunnossapitotyön perusteella myönnettävästä vähennyksestä. Tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön piiriin on katsottu kuuluvan työsuoritukset, jotka normaalisti tehdään kodin ja siellä asuvien henkilöiden hyväksi. Tavanomaisella kotitaloustyöllä tarkoitetaan kodin, pihan ja puutarhan hoitoa. Tavanomaisella hoiva- ja hoitotyöllä tarkoitetaan huolenpitoa, kuten esimerkiksi pesemistä, pukemista tai syöttämistä. Perusparannus- ja kunnossapitotyöt ovat erilaiset remontointityöt, kuten esimerkiksi keittiöremontti ja kylpyhuoneremontti. Samoin esimerkiksi rakennusten maalaus tai parvekelasien asennus ovat remontointityötä. Esityksessä ei ehdotettaisi muutosta vähennykseen oikeuttavien töiden määritelmiin, vaan vähennykseen oikeuttaisivat vastaavat työsuoritukset kuin nykyisin.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että kotitalousvähennyksen myöntämisen estäisi jatkossa ainoastaan välittömästi samaa työsuoritusta varten myönnetty tuki. Tällöin kotitalousvähennyksen estävän tuen pitäisi tulla suoraan kotitalouden hyväksi, jotta tuki estäisi kotitalousvähennyksen myöntämisen. Näin olisi silloin, jos tuki olisi myönnetty kotitalousvähennyksestä vaativalle verovelvolliselle tai tämän perheenjäsenelle. Myöskään esimerkiksi lapset eivät voisi saada vähennyksestä vanhemmille tai isovanhemmille hankituista palveluista, jos nämä olisivat saaneet samaa työsuoritusta varten laissa mainittua muuta tukea. Kotitalousvähennyksen myöntämistä ei estäisi esimerkiksi se, että yritys, jolta kotitalous ostaa palveluja, olisi saanut työllistämistukea.

Hallitus antaa erillisen esityksen, jossa ehdotetaan työnantajalle myönnettävää erityistä matalapalkkatukea ikääntyvien työntekijöiden työllistämiseksi. Työnantaja olisi oikeutettu matalapalkkatukeen, jos hänellä olisi palveluksessaan 55 vuotta täyttänyt työntekijä, jolle kokoaikaisesta työstä maksettava palkka on 900—2 000 euroa kuukaudessa. Työllistämistukena työnantajan matalapalkkatuki lisättäisiin kotitalousvähennyksen estävien tukien listaan. Työnantajana toimiva kotitalous ei siten voisi saada kotitalousvähennyksestä, jos kotitalous olisi samaan aikaan saman työsuorituksen perusteella saanut matalapalkkatukea.

2.3. Merityötulosta maksuvapautetun ennakonpidätyksen käsittely veron-tilityslain mukaisessa tilityksessä

Jos valtion osuus merityötulosta maksuvapautetusta ennakonpidätyksestä vähennettäisiin valtion maksuunpano-osuudesta, se pienentäisi suoraan vastaavasti valtion tuloveron tuottoa. Perustuslain 84 §:n nojalla kaikkien valtion tulojen ja menojen tulee kuitenkin sisältyä vähentämättöminä valtion talousarvioon.

Merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen maksuvapautuksella toimeenpannaan valtion myöntämä tuki ulkomaanliikenteessä olevalle matkustaja-aluksella liikennöintiä harjoittavalle työnantajalle. Tukea varten ehdotetaan talousarvion määrärahaa. Tuki ohjataan verontilitysjärjestelmän eikä esimerkiksi erillisen valtionapujärjestelmän kautta. Esityksessä ehdotetaan, että koko maksuvapautettua ennakonpidätystä vastaava määrä korjataan täydennyksenä verontilitysjärjestelmään, jolloin myös valtion tuloverot tulevat kirjatuiksi täysimääräisinä.

2.4. Luovutusvoiton verotusta koskevan säännöksen täsmittäminen

Tuloverolain 48 §:n 6 momentin mukaan luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saama omaisuuden luovutusvoitto ei ole veronalais- ta tuloa, jos verovuonna luovutetun muun kuin pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoit- etun omaisuuden yhteenlasketut luovutus- hinnat ovat enintään 1 000 euroa. Säännök- sen sanamuodon perusteella voidaan päätyä tulkintaan, että erikseen verovapaiksi sääde- tyt omaisuuden luovutukset, kuten oman va- kituisen asunnon luovutus olisi otettava huomioon laskettaessa sitä, ovatko verovelvolli- sen verovuonna saamat omaisuuden luovu- tushinnat tai luovutetun omaisuuden hankin- tamenot vähintään 1 000 euroa. Sama koskee tavanomaiseen koti-irtaimistoon rinnastetta- van muun henkilökohtaisen omaisuuden, ku- ten autojen, luovutuksia. Tuloverolain 48 §:n 6 momentin ja 50 §:n 2 momentin säännök- sen tavoite huomioon ottaen edellä mainittua tulkintaa ei voida pitää tarkoituksenmukaise- na.

Säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi si- ten, että sellaista omaisuuden luovutusta, jos-

ta saatu voitto olisi sitä koskevien erityisten säännösten mukaan verovapaa, ei otettaisi huomioon luovutushintojen 1 000 euron rajaa laskettaessa. Nykyisin tällaisia luovutuksia olisivat oman vakituisen asunnon luovutus, luovutus sukupolvenvaihdoksen yhteydessä ja suojelualueeksi luovutetun kiinteän omaisuuden vaihdosta saatu voitto 48 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä. Luovutushintojen 1 000 euron rajaa laskettaessa ei myöskään otettaisi huomioon tavanomaisen koti-irtaimiston tai muun siihen rinnastettavan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen omaisuuden luovutuksia.

Tuloverolain 50 §:n 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi 48 §:n 6 momentin muutosta vastaava tekninen tarkennus. Tappiota ei vahvistettaisi, jos verovuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1 000 euroa ja samalla verovuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut hankintamenot ovat enintään 1 000 euroa. Jos yhteenlasketut luovutushinnat ylittäisivät 1 000 euroa, tappiot vahvistettaisiin, vaikka hankintamenot jäisivät alle 1 000 euron. Kumpaakaan 1 000 euron rajaa laskettaessa ei otettaisi huomioon luovutuksia, josta saatu voitto on muualla laissa säädetty verovapaaksi, eikä tavanomaisen koti-irtaimiston tai muun siihen rinnastettavan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen omaisuuden luovutuksia.

2.5. Työsuhdematkalippu

Esityksessä ehdotetaan, että työnantajan työntekijälleen antama joukkoliikenteen matkalippu asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten arvostettaisiin verotuksessa alle käyvän arvon. Työnantajan työntekijälleen antaman joukkoliikenteen matkalipun verotusarvo olisi 75 prosenttia lipun käyvästä arvosta. Käyvällä arvolla tarkoitettaisiin hintaa, jolla vastaava lippu olisi yleisesti hankittavissa. Joukkoliikenteellä tarkoitettaisiin samaa kuin luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetussa laissa (343/1991). Säännös koskisi siten yleisesti käytettävissä olevaa säännöllistä henkilöliikennettä ja soveltamisalan ulkopuolelle jäisi julkisesta liikenteestä tilausliikenne, kuten esimerkiksi normaali taksiliikenne.

Työsuhdematkalippu olisi työnantajan jär-

jestämä luontoisetu ja verotusarvon mukainen määrä luettaisiin työntekijän veronalaiseksi ansiotuloksi. Työnantaja hankkisi matkalipun ja antaisi sen työntekijälleen. Työsuhdematkalippuun sisältyvän veroedun edellytyksenä olisi se, että matkalipun käyttöoikeus olisi ainoastaan työntekijällä. Arvostamista koskeva säännös ei koskisi matkalippua, jota työntekijän lisäksi voisivat käyttää myös muut henkilöt. Näin ollen erilaiset haltijakohtaiset matkaliput jäisivät säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle.

Huojennus koskisi ainoastaan lippuja, jotka on annettu asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten. Lippu ei saisi oikeuttaa joukkoliikenteen käyttöön laajemmalla alueella kuin mitä on tarpeen asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten. Esimerkiksi Helsingissä asuvalle ja työssäkäyvälle työntekijälle voitaisiin antaa Helsingin sisäisiin matkoihin oikeuttava matkalippu mutta ei matkalippua, joka oikeuttaisi joukkoliikenteen käyttöön koko pääkaupunkiseudun alueella. Säännökseen ei liittyisi matkojen määrään tai vuorokauden aikaan liittyvää rajoitusta, vaan työnantaja voisi antaa työntekijälleen esimerkiksi kausilipun, jolla työntekijä voisi työssäkäyntialueella matkustaa vapaasti.

Arvostamista koskeva säännös koskisi ainoastaan tilanteita, joissa työnantaja antaa lipun työntekijälleen. Jos työnantaja korvaisi työntekijälle tämän itse hankkimien matkalippujen hinnan, työnantajan maksamat määrät katsottaisiin kokonaisuudessaan palkaksi.

Työsuhdematkalippu olisi osa työnantajan työntekijälleen maksamaa palkkaa. Se, miten luontoisetuna annettava lippu otettaisiin työntekijän kokonaispalkkauksen tasossa huomioon, olisi työnantajan ja työntekijän sopimuksenvarainen asia. Näin ollen se, korvaisiko työsuhdematkalippu nykyisin rahana maksettavaa palkkaa vai antaisiko työnantaja työsuhdematkalipun käyttöönoton yhteydessä esimerkiksi lipun verovapaan osan suuruisen palkankorotuksen, riippuisi siitä, miten työnantaja ja työntekijä asiasta sopivat. Työnantaja voisi myös periä osan lipun kustannuksista työntekijältä. Jos työnantaja pidättäisi työntekijän nettopalkasta lipun verotusarvoa vastaavan määrän, lipusta ei syntyisi veronalais-tuloa. Käytäntö olisi tältä osin samanlainen kuin nykyisin lounassetelin verotuksessa.

Esimerkiksi 2 000 euroa kuukaudessa an-

saitseva työntekijä saisi jatkossa palkan esimerkiksi 70 euron työsuhdematkalippuna ja 1 930 euron rahapalkkana, jos työnantaja ja työntekijä sopivat, ettei työntekijän palkkataso muutu työsuhdematkalipun käyttöönoton vuoksi. Työntekijän kokonaispalkka säilyisi tällöin edelleen samana kuin aikaisemmin mutta työntekijä hyötyisi siitä, että hänen veronalainen palkkansa laskisi aliarvostamisen määrällä. Edellä olevan esimerkin mukainen 70 euron matkalippu arvostettaisiin verotuksessa 52,50 euron arvoon. Myös työnantaja hyötyisi aliarvostamisesta, sillä työnantaja säästäisi verovapaaseen palkanosaan kohdistuvat palkan sivukulut. Toisaalta on otettava huomioon, että verovelvollinen saisi vähentää tuloverolain 93 §:ssä tarkoitettua matkakuluina ainoastaan 52,50 euroa kuukaudessa aikaisemman 70 euron sijaan, joten esimerkin mukaisessa tapauksessa lopullista hyötyä työntekijälle ei syntyisi. Vähennykelpoiset menot laskisivat tällöin yhtä paljon kuin aliarvostamisen vuoksi veronalainen palkka laskisi. Työnantajan hyöty eli verovapaaseen palkanosaan kohdistuvien palkan sivukulujen säästö jäisi lopulliseksi hyödyksi. Esimerkin mukaisessa tilanteessa työnantajan säästö olisi noin 4 euroa kuukaudessa.

Esimerkiksi 40 euron arvoisen työsuhdematkalipun arvoksi verotuksessa katsottaisiin ehdotetun säännöksen mukaan 30 euroa. Jos työnantaja vuoden aikana antaisi tällaisen lipun yhdelletoista kuukaudelle, työntekijän veronalaiseksi ansiotuloksi luettaisiin $11 \times 30 = 330$ euroa. Jos työntekijä itse hankkisi vastaavat liput asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten, työntekijän kustannus olisi $11 \times 40 = 440$ euroa. Aliarvostamisesta syntyvä hyöty jäisi lopulliseksi, koska matkakuluvähennyksen 500 euron omavastuuosuuden vuoksi verovelvollinen ei ole voinut vähentää kyseisiä matkoja verotuksessaan. Näin ollen aliarvostuksesta saatava hyöty ei näissä tapauksissa mitätöityisi matkakuluvähennyksen pienenemisen vuoksi. Työntekijän hyöty olisi esimerkiksi 45 prosentin marginaaliverokannalla noin neljä ja puoli euroa kuukaudessa, kun oletetaan, ettei työntekijä saa työsuhdematkalipun käyttöönoton yhteydessä palkan korotusta, vaan lipun arvo korvaisi aikaisemmin rahana maksettua palkkaa. Työnantajan verovapaaseen palkanosaan kohdistuvista palkan sivukuluista tuleva säästö olisi

reilu 2 euroa kuukaudessa.

Verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n nojalla työnantajan on verotusta varten annettava verohallinnolle tiedot muun muassa työntekijöille antamistaan luontoiseduista. Tiedot annetaan vuosittain annettavalla työnantajan vuosi-ilmoituksella. Työnantajan olisi jatkossa ilmoitettava vuosi-ilmoituksella myös työntekijöille antamansa työsuhdematkaliput ja niistä mahdollisesti perimänsä korvaukset.

2.6. Verovapaan toiminta-avustuksen ylärajan korottaminen

Yleinen ansio- ja hintataso on noussut vuodesta 1997, jolloin toiminta-avustuksen verovapaudesta säädettiin ensimmäistä kertaa. Toiminta-avustuksen verovapaa yläraja nousi hieman, kun yläraja muutettiin vuoden 2002 alusta euromääräiseksi. Muuten verovapaaseen ylärajaan ei ole tehty korotuksia.

Verovapaan ylärajan määrää arvioitaessa on otettava huomioon, että verovapaan tulon myöntäminen ei saa loukata verovelvollisten yhdenvertaista kohtelua. Verovapaita ovat sen vuoksi ainoastaan sellaiset tuet, joita maksetaan pelkästään hoidollisista tai kuntoutuksellisista syistä. Myös verovapaan summan on oltava niin pieni, että jo se osoittaa, ettei kyse voi olla todellisesta työstä saadusta palkasta tai palkkiosta.

Esityksessä ehdotetaan, että verovapaan toiminta-avustuksen yläraja korotetaan nykyisestä 9 eurosta 12 euroon. Jos tukea maksettaisiin enemmän kuin 12 euroa päivää kohden, tuki olisi koko määrältään veronalaista tuloa. Esitys on osa vuoden 2006 budjettiin ehdotettavia täsmätoimia, joilla tuetaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevia.

3. Esityksen vaikutukset

Valtionverotuksen ansiotulovähennys pienentäisi ansiotulosta valtiolle suoritettavan tuloveron tuottoa vuosittain 300 miljoonalla eurolla. Valtionveron pienenemisen johdosta muut veronsaajat joutuisivat kantamaan nykyistä suuremman osan veronsaajien raskuudeksi jaettavista veroista tehtävistä muista vähennyksistä, jotka tehdään ensisijaisesti valtionveroista ja toissijaisesti muille veronsaajille maksettavista veroista. Tällaisia vä-

hennyksiä ovat esimerkiksi alijäämähyvitys ja kotitalousvähennys. Tämä vaikutus olisi kuitenkin melko vähäinen, esimerkiksi kunnilla yhteensä noin 7 miljoonaa euroa. Arvioitu verotuottomenetykseen kompensoitaisiin kunnille.

Luopuminen kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen kasvattamisesta tuloverokevennyksen yhteydessä merkitsisi kunnille ja seurakunnille yhden niiden rahoitusaseman turvaamista vaikeuttaneen tekijän poistumista vuotuisesta talouden suunnittelusta. Samalla se olisi tältä osin omiaan selkiyttämään kunnallisen itsemääräämisoikeuden asemaa.

Palkka- ja yritystulon saajille uusi vähennys merkitsisi lähinnä vain uutta tapaa turvata jo luvatut ansiotuloverokevennykset sovittun suuruisina eri tulotasolla. Mainittujen kevennyksien yhteisvaikutuksia on tarkasteltu samanaikaisesti tämän esityksen kanssa annetussa hallituksen esityksessä vuoden 2006 tuloveroasteikkolaiksi.

Merityötulosta maksuvapautetun ennakonpidätyksen käsittelyn muuttaminen verontilitysjärjestelmässä lisää valtion tuloveron tuottoa noin 9 miljoonaa euroa verrattuna voimassa olevaan lainsäädäntöön. Toisaalta valtion talousarvioon tulee otettavaksi vastaava määrärahojen lisäys.

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärän nostaminen muuta kuin remonttityötä koskien kaksinkertaiseksi nykyisestä 1 150 eurosta 2 300 euroon kasvattaisi vähennystä arviolta 25 miljoonaa euroa. Kotitalousvähennyksen laajentamisen arvioidaan vaikuttavan työllisyyteen positiivisesti. Vähennyksen enimmäismäärän korottaminen kaksinkertaiseksi tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta kannustaisi kotitalouksia hankkimaan nykyistä enemmän palveluja kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä tarjoavilta työntekijöiltä tai näitä palveluja tuottavilta yrityksiltä. Koska kyseisillä aloilla työskentelevät työntekijät ovat yleensä pienipalkkaisia, vähennyksen laajentuminen lisäisi työpaikkoja nimenomaan matalapalkka-aloilla, joilla tuen tarve on suuri.

Luovutusvoiton verotusta ja toimintaavustusta koskevilla muutoksilla ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Työsuhdematkalipulla olisi lopullista vaikutusta niiden työntekijöiden verotukseen, joilla asunnon ja työpaikan väliset matkaku-

lut ovat 500 euron omavastuuosuuden suuruusluokkaa tai sen alle sekä niiden työntekijöiden verotukseen, joilla matkakulut ylittävät vähennyskelpoisten matkakulujen 4 700 euron ylärajan. Alle 500 euron matkakuluja ei voi vähentää verotuksessa, joten aliarvostamisesta tuleva hyöty jäisi näiden verovelvollisten osalta lopulliseksi. Lisäksi aliarvostamisesta tuleva hyöty olisi suurempi kuin matkakuluvähennyksen pienenemisen määrä, jos matkalippu arvostettaisiin 75 prosenttiin käyvästä arvosta ja matkakulut olisivat 500—667 euroa.

Työsuhdematkalipun käyttöönoton arvioidaan lisäävän hieman joukkoliikenteen osuutta työmatkaliikenteessä. Tällöin syntyisi myös erilaisia yhteiskuntataloudellisia vaikutuksia, kuten säästöjä matka-ajassa, päästöissä ja onnettomuuskustannuksissa. On kuitenkin otettava huomioon, että yli 4 700 euron matkakulut syntyvät usein oman auton käytöstä ja tällöin verovelvollisen matkat ovat sen laatuista, ettei niihin yleensä voida käyttää joukkoliikennettä. Samoin on otettava huomioon, että niillä verovelvollisilla, joilla matkakulut ovat omavastuuosuuden suuruusluokkaa, aliarvostamisesta syntyvän edun rahamääräinen arvo jäisi melko vähäiseksi. Esimerkiksi 500 euron matkakuluilla aliarvostuksen määrä olisi 125 euroa, josta 45 prosentin marginaaliverokannalla työntekijän hyöty olisi reilut 56 euroa vuodessa eli noin 5 euroa kuukaudessa. Näin ollen on mahdollista, että aliarvostamisesta aiheutuvat verotuottomenetykset tulisivat koskemaan merkittävältä osin jo nykyisin joukkoliikennettä käytäviä.

Työsuhdematkalipun käyttöönoton arvioidaan alentavan tuloverojen tuottoa 11 miljoonaa euroa. Tästä valtion osuus olisi noin 5,5 miljoonaa euroa, kuntien vajaa 5 miljoonaa euroa, seurakuntien reilu 0,3 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen reilu 0,3 miljoonaa euroa.

Työsuhdematkalipun käyttöönotto aiheuttaisi jonkin verran lisätyötä työnantajille. Työnantaja joutuisi palkansaajittain selvittämään ja hankkimaan kunkin työntekijän tarvitseman lipun. Lisäksi työnantaja joutuisi tekemään työsuhdelipusta tarvittavat merkinnot muun muassa palkkakirjanpitoon ja antamaan verohallinnolle siitä tiedot.

4. Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy vuoden 2006 talousarvioesitykseen.

Esitys liittyy hallituksen esitykseen sairausvakuutuksen rahoitusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 68/2005). Esityksessä ehdotetaan, että sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu korvaisi nykyisen vakuutetun sairausvakuutusmaksun. Palkka- ja yritystuloa saavilta alettaisiin periä sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun lisäksi uutta sairausvakuutuksen päivärahamaksua. Tässä esityksessä ehdotetaan, että tuloverolain 125 §:n 3 momentin nojalla ennakon tapaan verovelvollisen hyväksi luettu määrä voisi olla enintään verovelvolliselle määrätyn kunnallisveron, kirkollisveron ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun yhteismäärän suuruinen.

Esitys liittyy myös hallituksen esitykseen

laiksi väliaikaisesta työnantajan matalapalkkatuesta. Kyseisessä esityksessä ehdotetaan, että työnantajat voisivat jatkossa saada ikääntyvien työntekijöiden työllistämiseksi erityistä matalapalkkatukea. Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan, että työnantajan matalapalkkatuki lisättäisiin kotitalousvähennyksen estävien tukien piiriin.

6. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Tuloverolain ja verontilityslain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa. Eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta annetun lain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2005 marraskuussa 2006 tehtävässä kuukausilityksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 48 §:n 6 momentti, 50 §:n 2 momentti, 92 §:n 23 kohta sekä 127 a §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 48 §:n 6 momentti ja 50 §:n 2 momentti laissa 728/2004, 92 §:n 23 kohta laissa 896/2001 sekä 127 a §:n 1 momentti laissa 1162/2002 ja 3 momentti laissa 1065/2003, sekä

lisätään 64 §:ään uusi 2 momentti sekä lakiin siitä mainitulla lailla 896/2001 kumotun 125 §:n tilalle uusi 125 § seuraavasti:

48 §

Verovapaat luovutusvoitot

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saama omaisuuden luovutusvoitto ei ole veronalaista tuloa, jos verovuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1 000 euroa. Säännöstä sovellettaessa ei oteta huomioon sellaisen omaisuuden luovutuksia, joista saatu voitto on muualla laissa säädetty verovapaaksi, eikä tavanomaisen koti-irtaimiston tai muun siihen rinnastettavan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun omaisuuden luovutuksia.

50 §

Luovutustappio

Vähennyskelpoisena luovutustappiona ei pidetä tappiota sellaisen asunnon luovutuksesta, josta saatu luovutusvoitto olisi 48 §:n nojalla verovapaa, eikä tavanomaisen koti-irtaimiston tai muun siihen rinnastettavan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun omaisuuden luovutuksesta aiheutunutta tappiota. Vähennyskelpoisena luovutustappiona ei pidetä myöskään 48 §:n 6 momentissa tarkoitetuista luovutuksista aiheutunutta tappiota, jos

verovuonna luovutetun mainitun momentin mukaan huomioon otettavan omaisuuden yhteenlasketut hankintamenot ovat enintään 1 000 euroa.

64 §

Luontoisetu

Työnantajan työntekijälleen antama joukkoliikenteen henkilökohtainen matkalippu asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten arvostetaan 75 prosenttiin lipun käyvästä arvosta.

92 §

Verovapaat sosiaalietuudet

Veronalaista tuloa eivät ole:

23) kunnan, sosiaali- tai terveydenhuoltoa harjoittavan muun julkisyhteisön tai yleishyödyllisen yhteisön kehitysvammaiselle, mielenterveyspotilaille, päihdehuollon asiakkaalle taikka muulle sosiaalihuollon asiakkaalle järjestämästä työ- tai päivätoiminnasta maksettu keskimäärin päivää kohden enintään 12 euron suuruinen toiminta- tai muun

niminen avustus, jolla tuetaan asiakkaan hoitoa, kuntoutumista tai yhteiskuntaan sopeutumista;

127 a §

Kotitalousvähennys

Verosta tehtävät vähennykset

125 §

Valtionverotuksen ansiotulovähennys

Ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta vähennetään valtionverotuksen ansiotulovähennys. Vähennys lasketaan verovelvollisen veronalaisten palkkatulojen, muusta toiselle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona verotettavan osingon, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-osuuden perusteella.

Vähennys on 1,5 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 157 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 0,45 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Jos vähennys on suurempi kuin ansiotulosta valtiolle suoritettavan tuloveron määrä ennen vähennyksen tekemistä, erotusta vastaava määrä, kuitenkin enintään verovelvolliselle määrätyn kunnallisveron, kirkollisveron ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun yhteismäärän suuruinen määrä, luetaan verovelvollisen hyväksi siten kuin verotusmenetelystä annetussa laissa säädetään pidätetyn ennakon käyttämisestä.

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö. Vähennys on enintään 2 300 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa. Enimmäismäärään voi sisältyä kunnossapito- ja perusparannustyön perusteella myönnettävää vähennystä enintään 1 150 euroa.

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos välittömästi samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa tarkoitettua tukea, työllistämistukea, työnantajalle maksettavaa työmarkkinatukea tai väliaikaisesta työnantajan matalapalkkatuesta annetussa laissa (/) tarkoitettua tukea. Vähennystä ei myöskään myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2006.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki**verontilityslain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 10 päivänä heinäkuuta 1998 annettuun verontilityslakiin (532/1998) siitä lailla 724/2004 kumotun 10 §:n tilalle uusi 10 § seuraavasti:

10 §	_____
<i>Valtion maksuunpano-osuudesta tehtävä vähennys</i>	mentissa tarkoitettu verovelvollisen hyväksi luettu määrä.
Valtion maksuunpano-osuudesta vähennetään tuloverolain (1535/1992) 125 §:n 3 mo-	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2006.
	Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

3.

Laki**eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta 9 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (625/2004) 14 § seuraavasti:

14 §

*Maksuvapautetun ennakonpidätyksen käsitte-
ly veronilityslain mukaisessa tilityksessä*

Kunkin verovuoden maksuvapautettuja ennakonpidätyksiä vastaava määrä lisätään tilitettävään kertymään verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävän kuukausilityksen yhteydessä.

Valtion talousarvioon otetaan tarvittava määräraha työnantajan saaman tuen rahoittamiseksi.

Takaisin peritty tuki tuloutetaan valtiolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2005 marraskuussa 2006 tehtävässä kuukausilityksessä.

Helsingissä 16 päivänä syyskuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

1.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 48 §:n 6 momentti, 50 §:n 2 momentti, 92 §:n 23 kohta sekä 127 a §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 48 §:n 6 momentti ja 50 §:n 2 momentti laissa 728/2004, 92 §:n 23 kohta laissa 896/2001 sekä 127 a §:n 1 momentti laissa 1162/2002 ja 3 momentti laissa 1065/2003, sekä

lisätään 64 §:ään uusi 2 momentti sekä lakiin siitä lailla 896/2001 kumotun 125 §:n tilalle uusi 125 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

48 §

48 §

*Verovapaat luovutusvoitot**Verovapaat luovutusvoitot*

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saama omaisuuden luovutusvoitto ei ole veronalaista tuloa, jos verovuonna luovutetun muun kuin 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun omaisuuden yhteenlasketut luovutus hinnat ovat enintään 1 000 euroa.

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saama omaisuuden luovutusvoitto ei ole veronalaista tuloa, jos verovuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1 000 euroa. *Säännöstä sovellettaessa ei oteta huomioon sellaisen omaisuuden luovutuksia, joista saatu voitto on muualla laissa säädetty verovapaaksi, eikä tavanomaisen koti-irtaimiston tai muun siihen rinnastettavan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun omaisuuden luovutuksia.*

50 §

50 §

*Luovutustappio**Luovutustappio*

Vähennyskelpoisena luovutustappiona ei pidetä tappiota sellaisen asunnon luovutuksesta, josta saatu luovutusvoitto olisi 48 §:n nojalla verovapaa, eikä tavanomaisen koti-irtaimiston tai muun siihen rinnastettavan

Vähennyskelpoisena luovutustappiona ei pidetä tappiota sellaisen asunnon luovutuksesta, josta saatu luovutusvoitto olisi 48 §:n nojalla verovapaa, eikä tavanomaisen koti-irtaimiston tai muun siihen rinnastettavan

henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettun omaisuuden luovutuksesta aiheutunutta tappiota. Vähennyskelpoisena luovutustappiona ei pidetä myöskään 48 §:n 6 momentissa tarkoitetuista luovutuksista aiheutunutta tappiota, jos verovuonna luovutetun omaisuuden yhteenlasketut hankintamenot ovat enintään 1 000 euroa.

henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettun omaisuuden luovutuksesta aiheutunutta tappiota. Vähennyskelpoisena luovutustappiona ei pidetä myöskään 48 §:n 6 momentissa tarkoitetuista luovutuksista aiheutunutta tappiota, jos verovuonna luovutetun *mainitun momentin mukaan huomioon otettavan* omaisuuden yhteenlasketut hankintamenot ovat enintään 1 000 euroa.

64 §

Luontoisetu

64 §

Luontoisetu

Työnantajan työntekijälleen antama joukkoliikenteen henkilökohtainen matkalippu asunnon ja työpaikan välistä matkaa varten arvostetaan 75 prosenttiin lipun käyvästä arvosta.

92 §

Verovapaat sosiaalietuudet

Veronalaista tuloa eivät ole:

23) kunnan, muun sosiaali- tai terveydenhuoltoa harjoittavan julkisyhteisön tai yleishyödyllisen yhteisön kehitysvammaiselle, mielenterveyspotilaalle, päihdehuollon asiakkaalle taikka muulle sosiaalihuollon asiakkaalle järjestämästä työ- tai päivätoiminnasta maksettu keskimäärin päivää kohden enintään 9 euron suuruinen toiminta- tai muun niminen avustus, jolla tuetaan asiakkaan hoitoa, kuntoutumista tai yhteiskuntaan sopeutumista;

92 §

Verovapaat sosiaalietuudet

Veronalaista tuloa eivät ole:

23) kunnan, sosiaali- tai terveydenhuoltoa harjoittavan muun julkisyhteisön tai yleishyödyllisen yhteisön kehitysvammaiselle, mielenterveyspotilaalle, päihdehuollon asiakkaalle taikka muulle sosiaalihuollon asiakkaalle järjestämästä työ- tai päivätoiminnasta maksettu keskimäärin päivää kohden enintään 12 euron suuruinen toiminta- tai muun niminen avustus, jolla tuetaan asiakkaan hoitoa, kuntoutumista tai yhteiskuntaan sopeutumista;

Verosta tehtävät vähennykset

125 §

Valtionverotuksen ansiotulovähennys

Ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta vähennetään valtionverotuksen ansiotulovähennys. Vähennys lasketaan ve-

rovelvollisen veronalaisten palkkatulojen, muusta toiselle suoritetusta työstä, tehtävistä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona verotettavan osingon, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-osuuden perusteella.

Vähennys on 1,5 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 157 euroa. Verovelvollisen puhtaasta ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 0,45 prosentilla puhtaasta ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Jos vähennys on suurempi kuin ansiotulosta valtiolle suoritettavan tuloveron määrä ennen vähennyksen tekemistä, erotusta vastaava määrä, kuitenkin enintään verovelvolliselle määrätyn kunnallisveron, kirkollisveron ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun yhteismäärän suuruinen määrä, luetaan verovelvollisen hyväksi siten kuin verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään pidätetyn ennakon käyttämisestä.

127 a §

Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaaajan asunnossa tehdystä työstä maksamista määrästä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaaajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö. Vähennys on enintään 1 150 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa.

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali- ja

127 a §

Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaaajan asunnossa tehdystä työstä maksamista määrästä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaaajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö. Vähennys on enintään 2 300 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa. Enimmäismäärään voi sisältyä kunnossapito- ja perusparannustyön perusteella myönnettävää vähennystä enintään 1 150 euroa.

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos välittömästi samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntä-

terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa tarkoitettua tukea, työllistämistukea tai työnantajalle maksettavaa työmarkkinatukea. Vähennystä ei myöskään myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta.

mä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa tarkoitettua tukea, työllistämistukea, työnantajalle maksettavaa työmarkkinatukea *tai väliaikaisesta työnantajan matalapalkkatuesta annetussa laissa (/) tarkoitettua tukea*. Vähennystä ei myöskään myönnetä asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta

-----
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2006 toimitettavassa verotuksessa.

3.

Laki**eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiltä matkustaja-aluksilta saadusta merityötulosta toimitetun ennakonpidätyksen väliaikaisesta maksuvapaudesta 9 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (625/2004) 14 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Maksuvapautetun ennakonpidätyksen käsittely verontilityslain mukaisessa tilityksessä

Kultakin verovuodelta tehtävän verontilityslain (532/1998) 6 §:n mukaisen tilityksen yhteydessä valtion maksuunpano-osuudesta vähennetään lopullisen verotuksen maksuunpanosuhteiden mukainen valtion osuus tässä laissa tarkoitetuista maksuvapautetuista ennakonpidätyksistä. Kuntien, seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen vastaavat osuudet ennakonpidätyksistä lisätään tilitettävään kertymään verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävän kuukausitilityksen yhteydessä. Valtion talousarvioon otetaan tarvittava määräraha tilitettävään kertymään tehtävän lisäyksen rahoittamista varten.

Ehdotus

14 §

Maksuvapautetun ennakonpidätyksen käsittely verontilityslain mukaisessa tilityksessä

Kunkin verovuoden maksuvapautettuja ennakonpidätyksiä vastaava määrä lisätään tilitettävään kertymään verotuksen päättymiskuukaudelta tehtävän kuukausitilityksen yhteydessä.

Valtion talousarvioon otetaan tarvittava määräraha työnantajan saaman tuen rahoittamiseksi.

Takaisin peritty tuki tuloutetaan valtiolle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2005.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2005 marraskuussa 2006 tehtävässä kuukausitilityksessä.
